

A MÉZES PITE

„Cirip-cirip, cirip-cirip“ ciripeli nótáját a házi tücsök valahonnan a régi szekrény alól – A tűzfészekben kékes lángok táncolnak. A falak mögött ott sétál az éjszaka, itt mindenki elaludt. Csak mi vagyunk még ébren és ott, a sötét sarokban a játékbabák már megkezdik éjszakai életüket. Íme, a tarka bohóc összecsapja a kezét és meghajol a nagy baba előtt, a kocsí felhúzza a rugóját, a kis kintornász pedig halkán rákezd egy dallamra. Jer, fiam, közelebb hozzám, nézd a kis lángokat és hunyd be szépen a szemed. Látod, megjelenik a mi kék díszhintónk, két fehér pillangó húzza és ránk vár. Mi meg beülünk és elindulunk.

F-s-s-s! A Föld lent maradt. Körülöttünk ragyognak a csillagok, és mi egyre messzebbre úszunk az éjszakában. Ott, az ég túlsó végén lassan felkél a nagy sárga hold, és mézes piteként sugárzik. Hallottad-e a mézes pite mesét? Figyelj, elmesélem neked! De nem azt a mesét, amelyet minden nagymama elmesél az kisunokájának, hanem egy másikat, egy új mézes pite mesét.

* * *

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény asszony és annak egyetlen egy fiacskája. Szegényes kis kunyhóban éltek egyes-egyedül a kerek egy világban, munkával keresték meg kenyerüket. Egy napon az anya súlyosan megbetegedett, magához hívta a fiát, és így szólt hozzá:

-
- Konsztantinov Konsztantin bolgár író és műfordító (született Szlivenben 1890-ben, elhunyt Szófiában 1970-ben), novellák, útleírások, gyermekirodalmi művek, valamint a "Vér" c. regény (1933) szerzője. A bolgár irodalomtörténetben Konsztantinov mindenekelőtt elbeszéléseivel maradt meg, amelyekben az író takarékos és precíz stílusa, a cselekmény ügyes, hozzáértő felépítése és a karakterek lélektanának finom érzéke jelenik meg.

- Gyermekem, amikor te születted, a sorsodat megjósolta egy jósnő. Kerek mézes pitét gurított eléd és azt mondta: „Ez legyen az ő szerencséje. Hadd kergetse ezt a guruló mézes pitét az egész világban. Amikor utóéri, boldog lesz.” De nekem fáj a szívem érted, nem akartam megválni tőled. Így hát nem mondtam neked semmit, és most megbüntet a sors. Meghalok, ha te nem találsz meg a mézes pitét és nem hozod ide velem az én boldogságomat és a tiédet. Menj, fiam, járd be a földtekét, és hajszold a szerencsédet!

Az édesanya elsírta magát, megcsókolta a fiát az meg elindult. Épp, hogy útjának indult, amikor a kunyhó közelében egy nagy fényes fehér pite jelent meg előtte. Gyorsan eléje gurult, a fiú pedig utána iramodott. Egyáltalán nem gondolta, hogy a szerencsését kezdi kergetni. Csak annyit tudott, hogy utó kell érnie a guruló pitét, magához kell vennie, hogy így módon meggyógyíthassa az anyját. De a pite csak gurult tovább és eltűnt az első kanyarban. A fiú meg futott utána.

Emberek találkoztak vele, és megkérdezték tőle:

- Hova-hova fiatalember, így egyedül?

- A guruló mézes pitét kergetem - válaszolta, mire az emberek kinevették. Hosszú napokon és éjszakákon át vándorolt a fiú. Mezőkön, hegyeken haladt át, de a mézes pite folyton csak gurult előtte, a fiú meg nem tudta utolérni. A mézes pite hol felgördült egy csúcsra, ahol megállt, hogy odacsalogassa a fiút, hol pedig hirtelen eltűnt, majd újra megjelent valamely hosszúkás, elnyúló dombocskán tetején. De a fiú fáradtság és félelem nélkül futott utána. Az úttól lábai sebesek lettek, de a szemei tisztán és messzire láttak – a fiú pedig csak ment tovább. Eljutott a Vakok földjéig, ahol az emberek vakok voltak, mint a vakondok. Az egész országot mély sötétség borította.

- Merre ment a mézes pite? – kérdezte a fiú az ottaniaktól.

- Nem tudjuk, mert mi nem látunk semmit – válaszolták a vakok lehajtott fejjel.

De a fiú szeme előtt újra felvillant a mézes pite és utána indult. Hosszú nappalok és éjszakák teltek el sötétségben és vándorlásban. Elérkezett a Kövek földjéhez, ahol minden ember megkövült. Csend és hideg borult az egész országra.

- Látták-e a mézes pitét? – kérdezte a fiú. De senki sem válaszolt neki. És ő újra tovább indult keresni a mézes pitét. Ismét napok és éjszakák sokasága telt el. Végül elérte az Aranyföldet, ahol minden színtiszta aranyból volt – nemcsak az ékszerek, hanem a fák is, meg a gyümölcsök is. Csak az emberek néztek ki úgy, mint hatalmas gyíkok és békák.

- Nem tudják-e hol a mézes pite? Nem gurult-e errefelé? – kérdezte a fiú fáradtságtól és éhségtől kimerülve.

- Miféle mézes pite? – ocsúdtak fel a furcsa emberek - Aztán minek az neked?

- El kell vinnem édesanyámnak, hogy meggyógyuljon. Ez a mézes pite az én szerencsém.

- Kell-e neked nagyobb szerencse, te kis bolond, mint ez a föld – nevték ki őt megint. - Nézd, itt minden arany! Felejtsd el édesanyádat, maradj itt, és itt megtalálod a szerencséd.

A fiú megrázta a fejét, és így válaszolt:

- Nem aranyat jöttem keresni. Nincs rá szükségem. Az én szerencsém más.

És újra útnak indult. Most egy végtelen tengerhez ért, ez volt a világ vége. A homokos parton a legfeketébb lisztből készült kemény pite volt, nemhogy mézzel, de még vízzel sem volt megkenve - repedezett, kolduspite volt. A fiú zihálva örömeiben megragadta a pitét és a mellkasához szorította. S amikor a tenger fölé hajolt, a tenger vizében meglátta saját arcát. De nem fiú volt már, daliás fiatalemberré változott - ennyi éven át kereste a szerencséjét.

A fiú rogyadozott az éhségtől, de egy falatot sem harapott a pitéből, mert úgy döntött, először az anyjának kellene megkóstolnia, hogy meggyógyuljon. A lehető leggyorsabban visszaindult hazafelé. Amikor áthaladt az Aranyföldön, az ottani furcsa

emberek kuncogtak a háta mögött, és bolondnak tartották. De ő rájuk sem hederített és ment tovább.

A Kövek földjén senki nem nézett rá és nem kérdezett tőle semmit. De amikor a Vakok Földjére ért - hirtelen vakok tömege vette körül, és könyörögni kezdtek hozzá:

- Nem látunk semmit. Még enni sem tudunk. Adjunk a kezünkbe egy darab kenyeret!

A fiú azt mondta magában: "Valóban, van egy egész pitém, édesanyámnak elég egy darab is."

Elhatározta, hogy a pite nagyobbik részét szétosztja a vakok között. Ők pedig csókolták kezét-lábát, majd áldások közepette küldték útjára.

A fiú boldogan közeledett a szülői konyhájához.

A konyhá küszöbén, majdnem éhen halva feküdt egy lesóványodott kóbor kiskutya. Könyörgő pillantást vetett a fiúra, akinek szíve összeszorult a szánalomtól. Gondolkodás nélkül elővette a megmaradt darab pitét, és megetette az állatot. Aztán bement a házba, az anyja elé állt és kétségbeesetten így szólt hozzá:

- Édesanyám, mint látod, üres kézzel térek vissza. Addig jártam az egész világot, amíg meg nem találtam a mézes pitét. És amikor megtaláltam, másoknak adtam oda. Semmi sem marad számodra. Most veled együtt fogok meghalni.

Átölelte anyját és sírni kezdett.

De az anya vidáman elmosolyodott, immár teljesen egészségesen kelt fel az ágyából, homlokon csókolta fiát és így válaszolt:

- Nem, fiam, nem fogsz meghalni. Mostantól boldogan fogsz élni. Minden beteljesedett, amit az jósnő elrendelt neked. Most én is egészséges vagyok, te pedig örökké velem maradhatsz. Minden, amit átéltél, meg kellett, hogy történjen. Látnod kellett az egész világot, mindent e földtekén és választanod kellett a jó és a rossz között. Meg kellett találnod a mézes pitét és szét kellett osztanod azok között, akik rá voltak szorulva, anélkül, hogy magadra gondoltál volna. De ne sajnáld fiam, hogy nem maradt a mézes pitéből! Nincs rá szükségem. Te elhoztad nekem az arany szívedet, nemde? Most pedig

vedd le azt a rozskenyeret a polcról, és üljünk le vacsorázni. És meglátod, hogy jobban fog az ízleni neked, mint a világ összes mézes pitéje!

Leültek a szegényes asztalhoz, száraz kenyeret és sót ettek. És már az első falatoknál a fiú érezte, hogy csodálatos módon minden fáradtsága tovatűnt, ereje és jókedve százszorosára nőtt és hogy nincs szüksége semmi másra ezen a világon.

* * *

„Cirip-cirip, cirip-cirip“ – ciripel a tücsök egyre halkabban és halkabban, sőt már el is alszik. A tűz is elalszik, a szemecskét is elalszanak... A kis kintornász is elhúzza csendes dalát, a bohóc és a baba néma táncot jár, a bozontos medve ott járkál az asztal alatt. A mi kék hintónk meg ott lebeg a feneketlen égbolton, s a csillagok finom aranyport hintenek fűrtjeidre. Előbukkannak az álmot őrző angyalka tejfehér szárnyai és valaki integet nekünk onnan.

„Cirip-cirip, cirip-cirip,... aludj el szépen, aludj...”